

BARÒMETRE **2023** DE LES FINANCES ÈTIQUES

UNA RADIOGRAFIA DEL SECTOR A L'ESTAT ESPANYOL

EL BARÒMETRE ÉS UN INFORME QUE FA UNA RADIOGRAFIA ANUAL DE L'EVOLUCIÓ DE LES FINANCES ÈTIQUES I SOLIDÀRIES

L'any 2022 les entitats de finances ètiques continuen consolidant la seva aposta per l'economia real i transformadora.

La situació de l'any 2022 va tendir a aproximar-se a la realitat prèvia a la crisi derivada de la covid-19. La normalitat en les relacions entre persones i la fi de les restriccions van ajudar a l'economia real i transformadora a recuperar l'impuls que tenien. Per desgràcia, aquesta situació ha destapat la fragilitat d'un sistema econòmic desigual i que segueix perjudicant la part més vulnerable de la nostra societat.

És en aquest context on les finances ètiques segueixen sent el mecanisme que ofereix una sèrie d'eines financeres amb l'objectiu de promoure una transformació social que redueixi la desigualtat, que fomenti una economia social i ambientalment sostenible i que s'impliqui en el procés inevitable de *transició ecosocial*.

Davant aquest context de reptes, el balanç del 2022 mostra com les finances ètiques es consoliden i ho fan mantenint la coherència amb els seus principis i valors.

L'estalvi ètic ha superat els 2.590 milions d'euros; pel que fa a préstecs s'han atorgat més de 1.920 milions d'euros en projectes transformadors; hi ha més de 186.000 persones usuàries de finances ètiques i la morositat està situada en l'1,22%. El sector assegurador ètic gestiona 3,8 milions de pòlisses amb un volum de primes superior als 1.220 milions d'euros.

LES FINANCES ÉTIQUES AL COSTAT DE LES ECONOMIES TRANSFORMADORES

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

SECTOR ASSEGUADOR

ESTALVI

01

PRÉSTECES

02

SECTORS FINANÇATS
DISTRIBUCIÓ INTERNACIONAL

ASSEGUANCES
ÈTIQUES

07

PERSONES
USUÀRIES

03

CAPITAL
SOCIAL

04

DADES
GLOBALES

08

MOROSITAT

05

EVOLUCIÓ
INTERNACIONAL

06

ÀMBIT D'ACTUACIÓ
I METODOLOGIA

09

ENTITATS PARTICIPANTS

10

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

TROBEM INICIATIVES I PROJECTES DE DIFERENTS
TIPOLOGIES I DIMENSIONS QUE ES COMPLEMENTEN
I PERMETEN QUE LES FINANCES ÈTIQUES ESTIGUIN
PRESENTS EN ÀMBITS LOCALS I TAMBÉ INTERNACIONALS

ESTALVI

L'any 2022 va tancar amb 2.594,9 milions d'euros estalviats en entitats de finances ètiques. D'aquesta manera, observem que de de l'any 2007 l'estalvi recollit per les entitats financeres ètiques s'ha multiplicat per 19,44.

L'ESTALVI GESTIONAT PER LES ENTITATS FINANCERES ÈTIQUES SE SITUA PROP DELS 2.595 MILIONS D'EUROS

101

Prop de
2.595 M€
d'estalvi recollit

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

ESTALVI

| 01

2022

L'estalvi financer ètic va arribar al seu màxim històric l'any anterior i l'any 2022 ha vist com aquest estalvi s'ha reduït un 1,84%. Malgrat aquesta situació, és destacable que sigui la primera vegada que aquest indicador es redueix des de l'any 2007.

De manera general, els dipòsits a termini¹ de les entitats financeres convencionals s'han vist afectats per la taxa d'estalvi de les famílies i, segons les informacions del Banc d'Espanya s'han incrementat menys d'un 1%.

1. Dipòsits gestionats per les entitats financeres (AAPP i OSR), segons les sèries estadístiques del Banc d'Espanya.

DES DE L'ANY 2007
L'ESTALVI RECOLLIT
PER LES ENTITATS
FINANCERES ÈTIQUES
S'HA MULTIPLICAT
PER 19,44

2007

PRÉSTECES

02

ELS PRÉSTECES ATORGATS PER LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES JA SUPEREN ELS 1.900 MILIONS D'EUROS

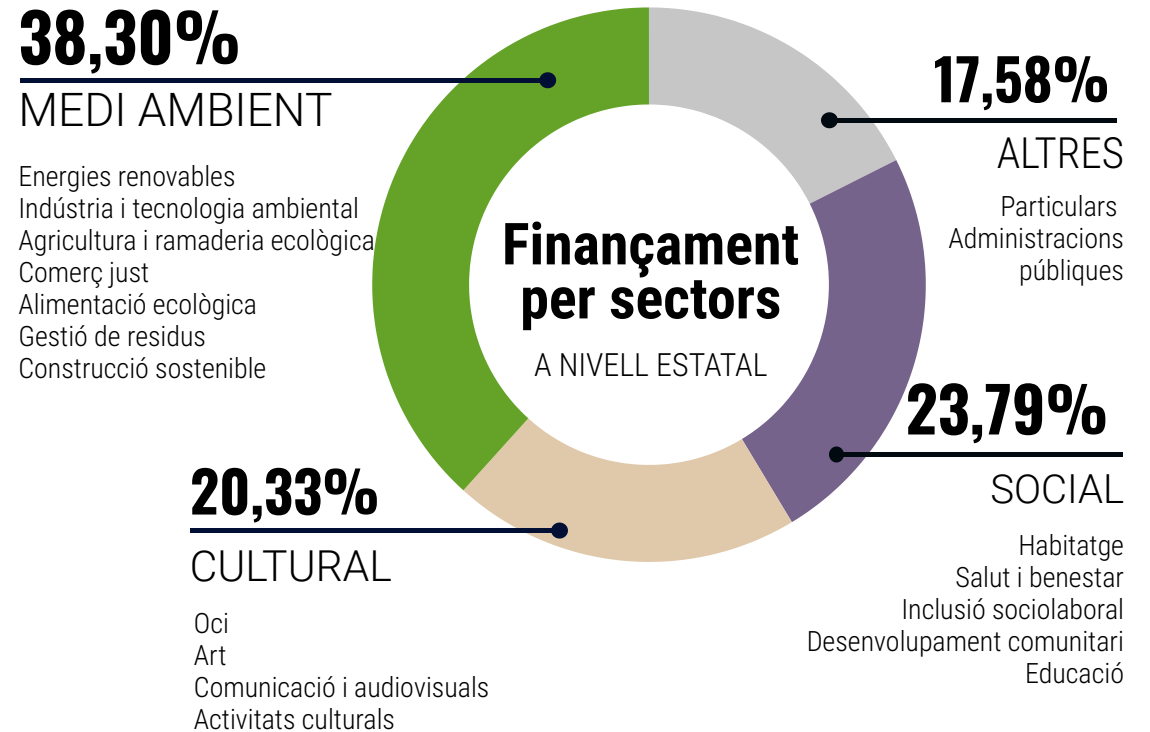
Les finances ètiques continuen incrementant el seu volum de préstecs. L'any 2022 el finançament va tenir un creixement positiu del 2,82% superant, per primera vegada, els 1.900 milions d'euros de crèdit amb els seus clients i a projectes amb impacte social i ambiental positiu.

En relació amb el total del sector, segons dades del *Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya*, els crèdits nets a clients (AAPP i OSR) de la banca convencional van incrementar-se lleugerament 0,46%. Aquesta continuada diferència posa en relleu el rol de les finances ètiques com a engranatge de l'economia més enllà dels contextos existents.

La xifra de préstecs gestionats per les entitats bancàries i parabancàries s'ha multiplicat per 11,78 des de 2007.

PRÉSTECES PER SECTORS A NIVELL ESTATAL

Si observem els sectors finançats en l'àmbit estatal, el sector mediambiental continua liderant els àmbits finançats amb un 38,30% sobre el total, seguit de l'àmbit social amb un 23,79% i del cultural, amb un 20,33%. Els préstecs a administracions públiques i a particulars té una quota del 17,58% sobre el total.

PRÉSTECES PER SECTORS

A NIVELL INTERNACIONAL

A escala internacional les entitats de finances ètiques concedeixen préstecs de manera majoritària a través de microcrèdits, que representen més del 80% dels préstecs realitzats.

MICROCRÈDITS
82,81%

MEDI AMBIENT
4,30%

AGRICULTURA
12,18%

ALTRES
0,72%

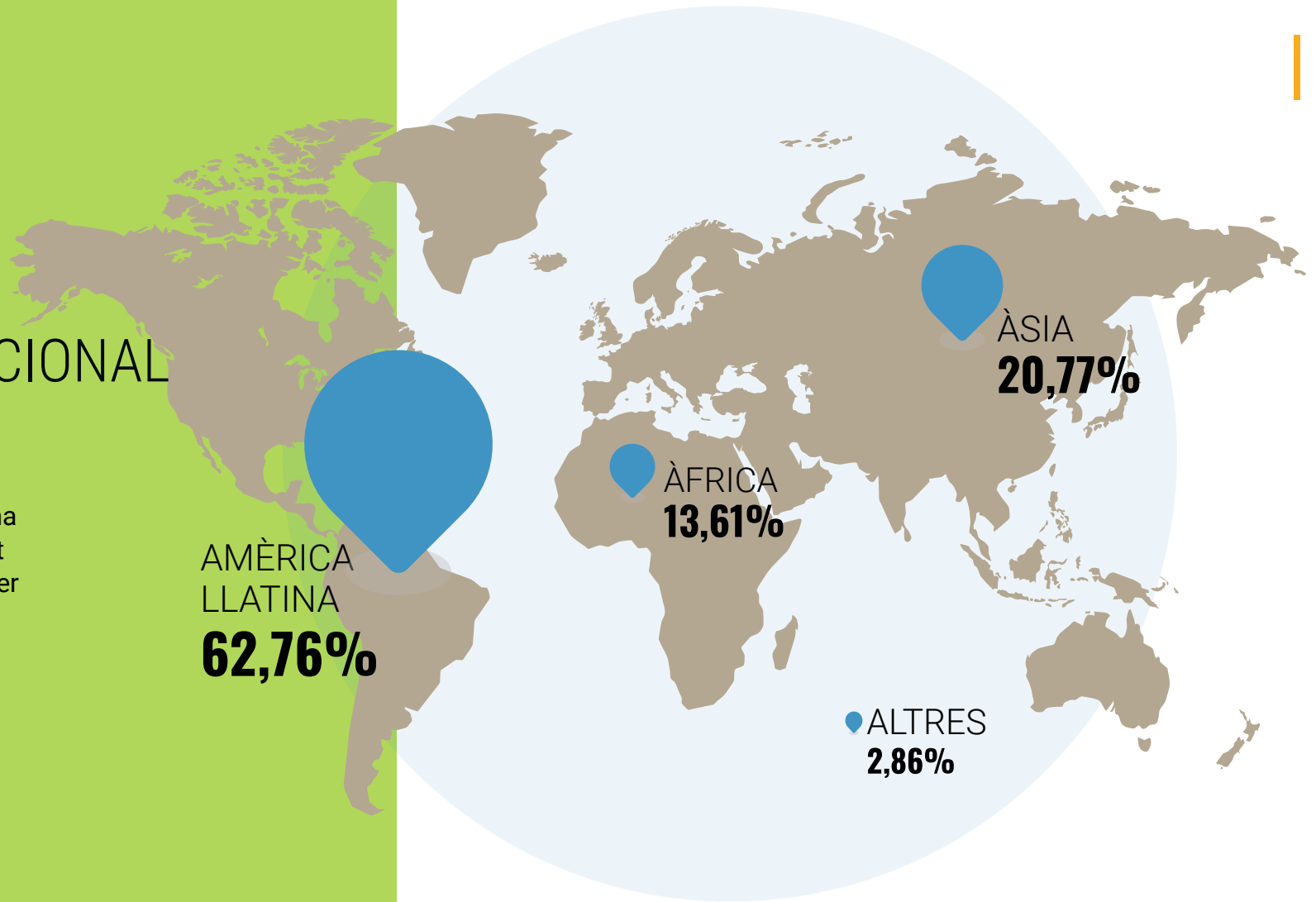
**Finançament
per sectors**

A NIVELL
INTERNACIONAL

PRÉSTECES DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL

A NIVELL INTERNACIONAL

En l'àmbit internacional, Amèrica Llatina suposa una gran part del crèdit atorgat a l'estranger amb un 62,76%, seguida per Àsia i Àfrica amb un 20,77% i 13,61% respectivament.

PERSONES USUÀRIES

186.386
PERSONES

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

El 2022, el nombre de persones usuàries de les finances ètiques va situar-se en 186.386. Aquesta disminució de prop de 3.000 usuàries suposa un descens de l'1,79% respecte a l'any anterior.

Amb relació a aquest punt volem destacar que les entitats han continuat posant l'accent en el finançament de projectes, i no tant en els productes i serveis per a particulars. Malgrat aquesta realitat i tendència, es pot intuir certa estabilització en el nombre de persones usuàries des de l'any 2018.

LES PERSONES FÍSiques I JURÍDIQUES QUE OPEREN AMB LES FINANCES ÈTIQUES ES SITUEN PER SOBRE LES 186.000 USUÀRIES

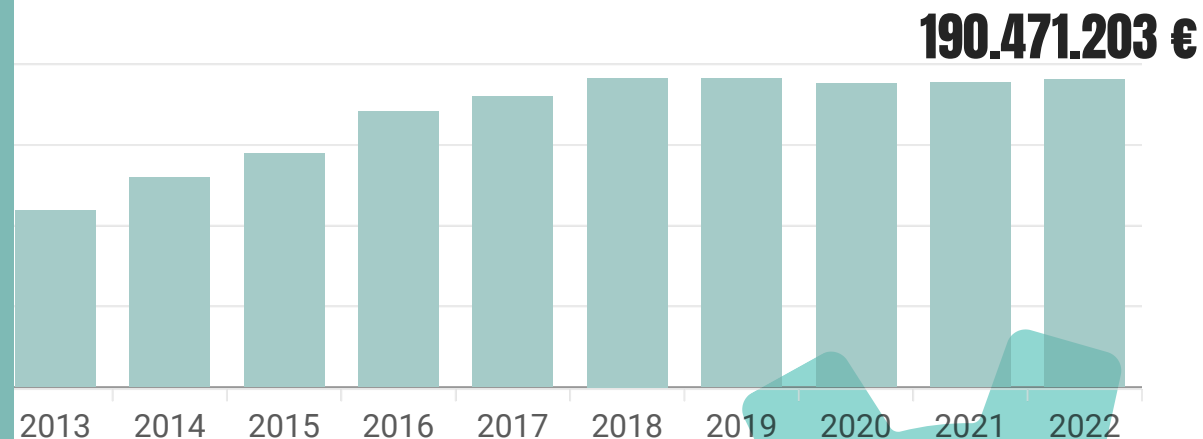
CAPITAL SOCIAL

En aquest apartat volem destacar la importància del capital social per a les entitats bancàries i parabancàries de les finances ètiques.

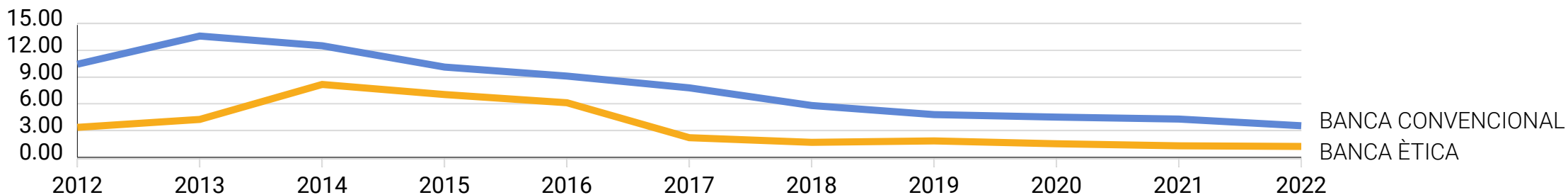
La consolidació d'aquest indicador permet que es pugui atorgar més crèdit i és per aquest motiu, que destaquem els més de 190 milions que han aportat les persones físiques i jurídiques. Aquesta xifra s'ha incrementat un 0,84% respecte a l'any anterior.

GRÀCIES AL CAPITAL SOCIAL LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES PODEN SEGUIR FINANÇANT PROJECTES TRANSFORMADORS

| 04

MOROSITAT

L'evolució de la morositat el 2022 segueix sent positiva i continua baixant respecte a l'any anterior. Com s'observa, la tendència dels últims anys mostra, novament, la resiliència i la bona feina realitzada per part de les entitats bancàries i parabancàries de finances ètiques a l'hora de finançar l'economia real. En relació amb les dades oficials del sector bancari convencional publicades pel Banc d'Espanya, que mostra una morositat del 4,29%, les finances ètiques continuen i continuaran donant suport únicament als projectes que tenen un impacte positiu a la societat i que, a més a més, les dades demostren que són més fiables.

LA TAXA DE MOROSITAT² DE LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES SE SITUA A L'1,22%

2. Informació de Triodos no disponible en aquest apartat.

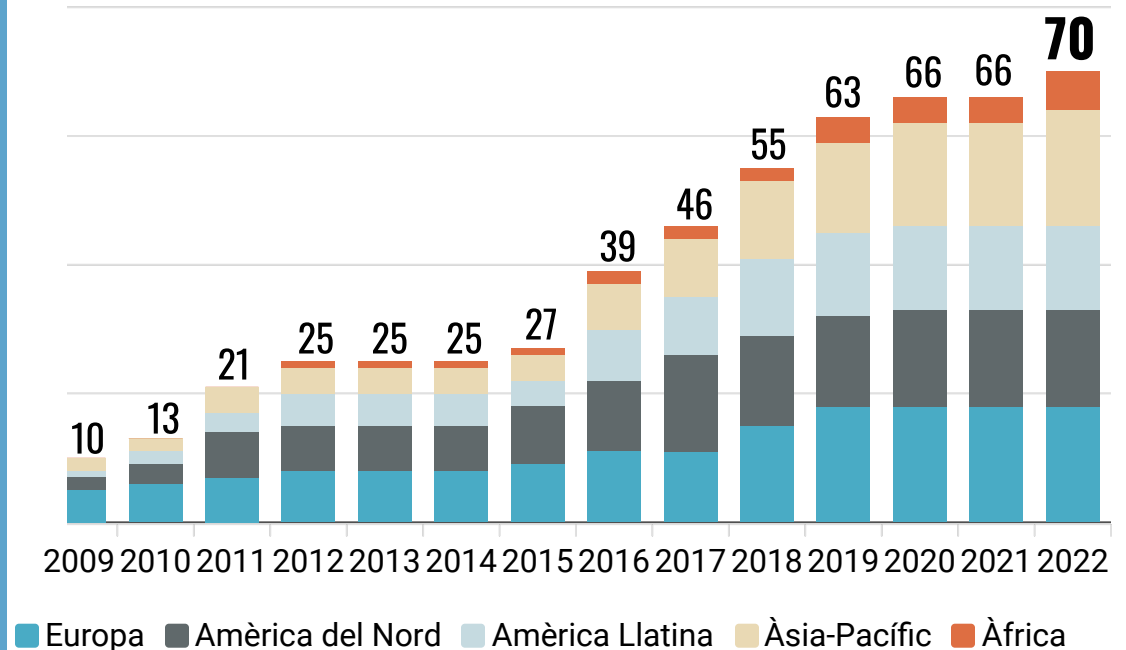
EVOLUCIÓ INTERNACIONAL

Les dues grans xarxes de referència internacional de les finances ètiques són **FEBEA** (European Federation of Ethical Banks and Financiers), d'àmbit europeu, i **GABV** (Global Alliance for Banking on Values), d'àmbit mundial. L'any 2022 ambdues xarxes continuen consolidant i ampliant el nombre d'entitats membres aprofundint i fent extensiu un model financer ètic i solidari als territoris on operen.

A la GABV, que únicament admet entitats financeres regulades pels bancs estatals corresponents, el 2022 s'han incorporat noves entitats membres fins a arribar a 70 entitats bancàries que tenen presència a tots els continents.

En l'àmbit europeu, la xarxa de referència FEBEA ha crescut fins a arribar a les 33 entitats membres de 17 països diferents que tenen l'objectiu comú de difondre el desenvolupament de models financers basats en l'ètica i la solidaritat.

LES XARXES INTERNACIONALS ES CONSOLIDEN

Font: Informe Anual 2022 GABV

SECTOR ASSEGUADOR

107

EL SECTOR ASSEGUADOR ÈTIC
GESTIONA MÉS DE 3,8 MILIONS DE PÒLISSES,
AMB UN VOLUM DE PRIMES
SUPERIOR ALS 1.220 MILIONS D'EUROS

SECTOR ASSEGUADOR

El món assegurador forma part del grup d'entitats no monetàries del sistema financer espanyol. El volum de primes del sector assegurador a l'estat a finals del 2022 va ser de 64.861 milions d'euros i gestionava un volum de 272.172 milions d'euros en inversions, segons dades de l'Informe de la Direcció General d'Assegurances (DGS) 2022.

Les assegurances ètiques, formades per les entitats registrades al **segell EthSI** (Ethical and Solidarity Based Insurance), gestionen un volum de primes de 1.222.765.220 euros, un volum superior a l'1,8% del volum total de primes del sector assegurador espanyol.

| 07

Pel que fa al volum de productes, les entitats asseguradores i mutualitats registrades per l'EthSI han gestionat més de **3,8 milions de pòlisses** l'any 2022.

Entre aquestes pòlisses, hi ha les corresponents a 14 productes ètics certificats que cobreixen les necessitats asseguradores de persones i entitats, des d'assegurances de vehicle, de salut, de decessos, de convenis col·lectius passant també per la responsabilitat civil d'entitats.

LES ASSEGUANCES ÈTIQUES JA PODEN FORMAR PART DEL DIA A DIA DE PERSONES I ENTITATS

A les entitats d'assegurances ètiques, més d'un 30% dels càrrecs directius estan ocupats per dones i en el cas de les corredories certificades aquest percentatge s'apropa al 40%.

La forquilla salarial de les assegurances ètiques és inferior a la relació 1 a 8 sobre les taules de retribucions fixes. En el cas de les corredories certificades la forquilla és inferior a 1 sobre 4.

Les entitats d'assegurances ètiques incorporen o tenen processos iniciats d'incorporació de criteris ètics en la selecció de les inversions que realitzen. Això implica que a l'hora de decidir on invertir, hi ha mesures per evitar fer-ho en empreses de la indústria de les armes, vinculades a combustibles fòssils o, per exemple, indústries de jocs d'atzar.

El 2022 les entitats d'assegurances ètiques van desemborsar a les persones físiques i jurídiques en concepte d'indemnitzacions per cobrir els sinistres o eventualitats contractades, un total de 698.206.580 €.

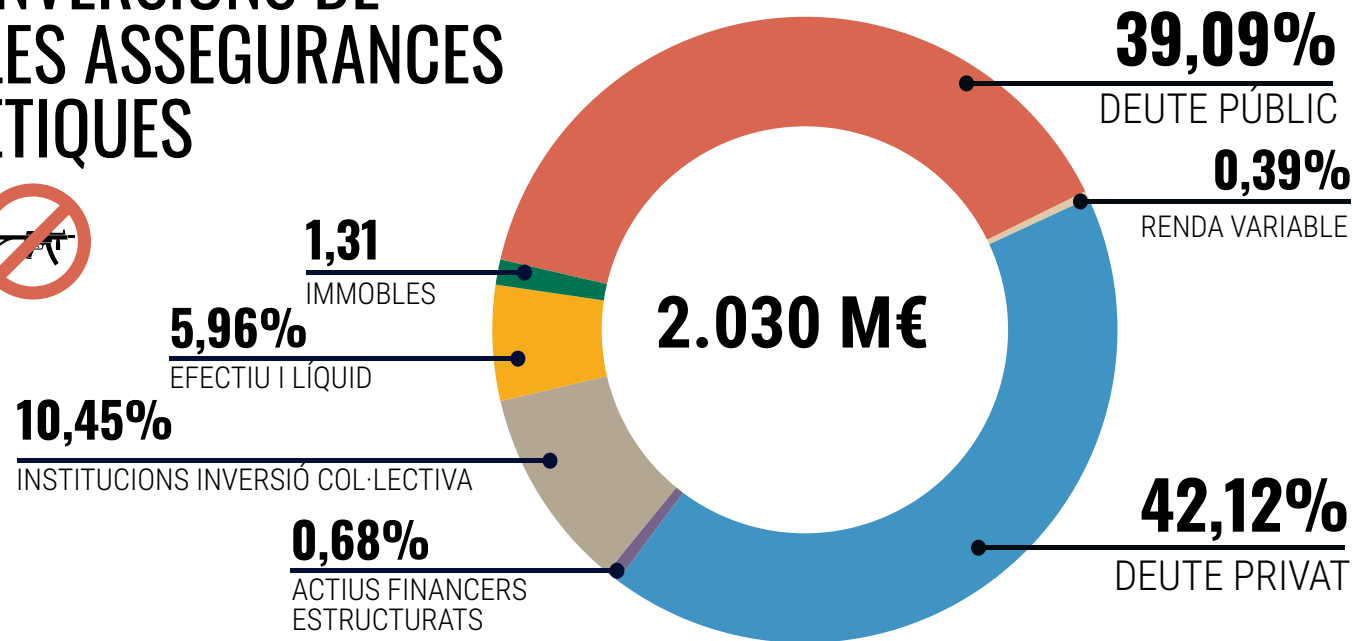

En l'àmbit de la mediació asseguradora, les corredories d'assegurances ètiques han gestionat un volum superior als 18 milions d'euros de primes intermediades i més de 27.000 pòlisses durant l'any 2022.

SECTOR ASSEGUADOR

EL 2022, EL VOLUM TOTAL DE LES INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES ES VA APROXIMAR ALS 2.030 MILIONS D'EUROS

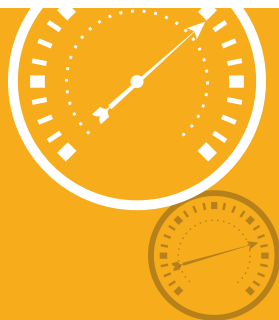
INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES

Les inversions en renda fixa (deute públic + deute privat) suposen més del 80% de les inversions l'any 2022. Ja sigui en aquest tipus d'inversió com en la resta, la incorporació de criteris no econòmics en el procés de selecció hi són presents. Seguint la tendència dels últims anys, destaquem que la renda variable només representa un 0,39% de les inversions de les assegurances ètiques, mentre que el percentatge del sector assegurador convencional s'ha incrementat del 7,0% el 2021 al 7,7% l'any 2022.

3. Dirección General del Seguro (DGS) Informe 2022 – pàg. 99

DADES GLOBALES

BARÒMETRE **2023**
DE LES FINANCES ÈTIQUES
UNA RADIOGRAFIA DEL SECTOR A L'ESTAT ESPANYOL

186.386
PERSONES USUÀRIES

190.471.203 €
CAPITAL O SIMILAR

08

1.924.743.790 €
PRÉSTECES CONCEDITS

1.222.765.220 €
PRIMES D'ASSEGURANCES

2.594.931.644 €
ESTALVI RECOLLIT

1,22 %
MOROSITAT

2.030.781.590 €
INVERSIONS ASSEGURADORES

ÀMBIT DE L'OBSERVACIÓ I METODOLOGIA

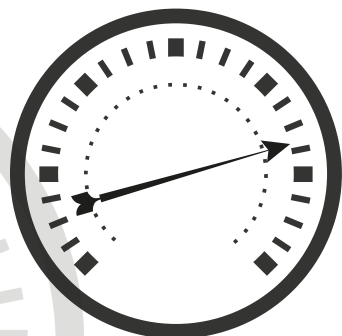
El *Baròmetre de les finances ètiques i solidàries* és una radiografia anual de l'evolució de les finances ètiques i solidàries a tot l'Estat. Des de la seva primera edició, l'any 2007, s'hi inclouen com a entitats de referència bancàries i parabancàries, exclusivament, aquelles que conformen el nucli de les finances ètiques i solidàries. Entenem que aquest nucli comprèn totes les entitats que fan una aposta clara i única per a la promoció de projectes amb un clar impacte social i ambiental positiu, que estan integrades en les diferents xarxes locals, estatals o internacionals de finances ètiques i que **superen el 80% en el compliment dels principis de les finances ètiques** descrits a l'escàner de les finances ètiques.⁴

Per altra banda, les diferències existents entre les tipologies i les dimensions de les entitats de referència comporten una alta concentració del volum de dades entre algunes de les entitats analitzades, però també mostren la diversitat de l'ecosistema de finances ètiques i solidàries a l'estat espanyol.

Amb la finalitat de donar la màxima transparència al Baròmetre volem informar que, en relació amb les dades relatives al capital social de Triodos Bank s'ha comptabilitzat, com cada any, el valor dels CDA comercialitzats. Aquest valor, amb data 31/12/2022, no ha variat respecte a l'any anterior en tenir suspesa la seva venda. Des de l'Observatori de les Finances Ètiques continuem seguint el curs d'aquesta situació que ha afectat a totes les persones titulars de CDA.

També, amb la intenció de donar visibilitat al sector assegurador ètic dins el món de les finances ètiques, s'han consolidat alguns indicadors de les entitats registrades amb el Segell Europeu EthSI d'assegurances ètiques i solidàries. El segell valora el comportament ètic a partir de posar en valor la gestió ètica de l'organització pel que fa a les inversions, la responsabilitat social, així com el foment de la sostenibilitat social, ambiental i la transparència.

4. <https://escaner.dineretic.org>

ENTITATS PARTICIPANTS

BANCÀRIES

Fiare Banca Ètica
Triodos Espanya

PARABANCÀRIES

AIS O'Peto
ASCA (Acció Solidària Contra l'Atur)
As. FinanzasÈticasCyL
As. FinanzasÈticas Euskadi
As. Red Impulsa
Banca ètica Badajoz
Coop57
CoopHalal
Elkarcredit

Fondo de solidaridad "Paz y Esperanza"
Fondo ECOSOJE
Fondo Solidaridad de El Puerto
FonredESS
IDEAS Comercio Justo
Microfides
Oikocredit Espanya
Proyecto JAK
REFAS – Fondo de emprendimiento

ASSEGURADORES I MUTUALITATS

Mussap
Mutuacat
Mutua Levante
Previsora General
Reale Seguros
Seguros Lagun Aro

CORREDORIES

Arç Cooperativa
Asegurados Solidarios
Seryes
Social Partners

FONTS UTILITZADES

Informació i pàgines web de les entitats mateixes
Butlletí econòmic BdE
INE: Comptes trimestrals no financers dels sectors institucionals
Dirección General del Seguro (DGS) Informe 2022
Global Alliance for Banking on Values (GABV) Informe anual 2022
Febea Annual Report 2022
EthSI- Ethical and Solidarity Based Insurance
REFAS – Red de Finanzas Alternativas y Solidarias
Notes de premsa
Informació de premsa econòmica diversa

INFORMACIÓ I CONTACTE

www.fets.org

www.dineretic.net

www.ethsi.net

 @Ethsi_Label

 facebook.com/fets.finances.etiques

 @banca_etica

 instagram.com/financamentetic

 observatori@fets.org

Carrer Casp, 43 (Grup Cooperatiu ECOS) 08010 Barcelona

Autoria i coordinació: Observatori de les Finances Ètiques

Edició: FETS – Finançament Ètic i Solidari

Disseny i maquetació: muntsa busquets

Suport: Ajuntament de Barcelona

Amb el suport de:

